

Tredun lukuvuosimaksujen hinnoitteluperiaatteet sekä soveltamissäännöt ajalla 1.8.2026-31.7.2027 alkaviin koulutuksiin

Ammatillisessa koulutuksessa otetaan käyttöön lukuvuosimaksut kolmansista maista tuleville hakijoille. Lukuvuosimaksu peritään 1.8.2026 tai sen jälkeen opintonsa aloittavilta opiskelijoilta. Koulutuksen järjestäjien saamassa rahoituksessa maksullisuuden piirissä olevia opiskelijoita ei enää huomioida valtionosuusrahoituksessa vaan lukuvuosimaksulla katetaan koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. Lukuvuosimaksujen periminen ei ole vapaaehtoista ja koskee kaikilla kielillä järjestettävää koulutusta.

Lukuvuosimaksullisessa koulutuksessa ei ole kysymys kilpailuilla markkinoilla tapahtuvasta toiminnasta kuten tilauskoulutuksessa, vaan lukuvuosimaksullista koulutusta toteutetaan osana kansallista koulutusjärjestelmää. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 28 §:n mukaan tutkintoja tai koulutusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Koulutuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan lukuvuosimaksujen hinnat, laatimaan hinnoittelun periaatteet lukuvuosimaksuille ja tiedottamaan niistä opiskelijoita. Koulutuksen järjestäjän on laadittava toimintaperiaatteet, joita se soveltaa maksettujen lukuvuosimaksujen palauttamiseen ja lukuvuosimaksujen hyvityksiin.

Tredussa lukuvuosi on 1.8. - 31.7. välinen aika ja maksut päätetään lukuvuosikohtaisesti tälle ajalle. Lukuvuosi jakaantuu neljään jaksoon, joiden tarkempi ajoittuminen päätetään vuosittain. Lukuvuosimaksusta saadaan jaksokohtainen maksu jakamalla lukuvuosimaksu neljällä.

Lukuvuosimaksuvelvolliset

- Kolmannen maan kansalaiset, millä tarkoitetaan muun maan kuin Euroopan unionin jäsenvaltion, **ETA-maan** tai Islannin, Liechtensteinin, Norjan ja Sveitsin kansalaista.
Lukuvuosimaksu tulee maksettavaksi seuraavissa tapauksissa:
 - o henkilö hakeutuu Suomeen opiskelutarkoituksessa
 - o henkilö oleskelee Suomessa opiskelijan oleskeluluvalla (B) eikä ole oppivelvollinen
 - o henkilö oleskelee Suomessa jatkuvalla oleskeluluvalla (A) ja hänen ensimmäinen oleskelulupansa Suomeen on myönnetty opiskelun perusteella.
 - o henkilö oleskelee Suomessa perheenjäsenyyden perusteella ja perheenkokoajan ensimmäinen oleskelulupa on myönnetty opiskelun perusteella.

Lukuvuosimaksusta vapautuu vasta, kun on saanut Suomeen pysyvän oleskeluluvan (P).

- ~~— Kolmansien maiden kansalaiset, jotka oleskelevat Suomessa opiskelijan oleskeluluvalla (B) tai tilapäisellä (B) oleskeluluvalla.~~
- ~~— Jatkuvalla (A) oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat henkilöt, joiden ensimmäinen oleskelulupa Suomeen on myönnetty opiskelun perusteella.~~
- ~~— Jatkuvalla (A) oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat henkilöt, joiden perheenkokoajan oleskelulupa tai perheenkokoajan ensimmäinen oleskelulupa on myönnetty opiskelun perusteella.~~

Lukuvuosimaksua ei peritä

- pysyvällä (P) oleskeluluvalla Suomessa oleskelevalta
- jatkuvalla A-luvalla oleskelevalta (pl. opiskelun perusteella myönnetty)
- ~~jatkuvalla (A) oleskeluluvalla Suomessa oleskelevalta (POIKKEUS: ammatillisessa koulutuksessa tilanteet, joissa opiskelijan tai tämän perheen kokoajan lupa tai ensimmäinen lupa on myönnetty opiskelun perusteella)~~
- sinisen kortin haltijoilta ja niiltä, joilla on pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa sekä heidän perheenjäsenensä
- vaihto-opiskelijoilta, joilla korkeintaan vuoden pituinen oleskelulupa
- henkilöltä, jolla on opiskelun alkaessa oleskelulupa tilapäisen suojelun perusteella (ukrainalaiset)
- kansainvälistä suojelua saavilta (turvapaikka ja toissijainen suojelu)
- tilauskoulutuksessa opiskelevalta
- oppivelvollisilta opiskelijoilta, **joilla on kotikunta Suomessa**
- ammatillisen koulutuksen oppisopimuskoulutukseen työnteon perusteella myönnettävällä oleskeluluvalla tulevalta opiskelijoilta

Tredun lukuvuosimaksujen määräytyminen

- Lukuvuosimaksu perustuu Opetushallitukselle vuosittain seurantaryhmäkohtaisesti sekä järjestäjäkohtaisesti raportoituihin kustannustietoihin ja Opetushallitus tuottaa vuosittain materiaalia koulutuksen järjestäjien omien kustannuslaskelmien tueksi.
- Kustannustieto ajantasaistetaan vuotuisen kustannustason nousun mukaisesti.
- Lukuvuosimaksun määräytymisessä huomioidaan kaikki koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset, ei vain yhden opiskelijan lisäyksestä aiheutuvat lisäkulut.
- Lukuvuosimaksu on arvonlisäveroton (AVL 39 §).
- Lukuvuosimaksu määräytyy opiskelijan opintojen aloituskohtana voimassa olevan lukuvuosimaksupäätöksen mukaan ja on voimassa koko opintojen ajan.
- Lukuvuosimaksu sisältää
 - o opetuksen ja tarvittavan ohjauksen ~~opetussuunnitelman tai tutkinnon perusteen mukaisesti~~
 - o oikeuden oppimisen tukeen ja erityiseen tukeen
 - o ~~opetuksen toteuttamiselle~~ **tutkinnon suorittamiseksi** välttämättömät välineet ja materiaalit sekä varusteet
- Perustutkinto-opiskelijan lukuvuosimaksu sisältää lisäksi
 - o oppilaitoksen opiskelija-aterian niinä päivinä, kun opetus toteutetaan oppilaitoksessa opiskelijan henkilökohtaisen ~~opiskelusuunnitelman tai~~ osaamisen kehittämissuunnitelman **(HOKS)** mukaisesti
- ~~Osatutkinnon hinta määräytyy niin, että hinnastossa määritelty osaamispisteen hinta kerrotaan osatutkinnon osaamispisteiden määrällä.~~
- Lukuvuosimaksun määräytymisessä on huomioitu lukuvuosimaksua vähentävästi Opetushallituksen kustannustiedonkeruussa raportoidut
 - o koulutuskorvaukset
 - o oppisopimuskoulutuksen opintososiaaliset edut
 - o majoituskustannukset.

Ammatillisen koulutuksen oppisopimuskoulutukseen työnteon perusteella myönnettävällä oleskeluluvalla tulevilta opiskelijoilta ei peritä lukuvuosimaksua, muutoin koulutuksen toteutustapa ei vaikuta lukuvuosimaksun suuruuteen.

Lukuvuosimaksuhinnastot

- Lukuvuosimaksut on määritelty lukuvuosimaksuhinnastoissa. Hinnastot laaditaan erikseen perustutkinnoista ja erikseen ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista.
- Lukuvuosimaksut tarkistetaan kalenterivuositain.

Lukuvuosimaksun maksaminen

- **Lukuvuosimaksun suorittaminen on edellytys opetukseen osallistumiselle.**
- Lukuvuosimaksu maksetaan ennen **opintojen aloitusta lukuvuosittain**. ~~opiskelijan lukuvuoden aloitusta.~~
- ~~Perustutkinnon lukuvuosimaksu maksetaan kolmessa (3) erässä. Jos henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman perusteella opiskeluaika on enintään kaksi vuotta, lukuvuosimaksu maksetaan kahdessa (2) erässä.~~
- ~~Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon lukuvuosimaksu maksetaan kahdessa (2) erässä.~~
- ~~Osatutkintoa suorittava maksaa koko lukuvuosimaksun ennen opintojen alkua.~~
- **Opiskelijalta peritään lukuvuosimaksu HOKS:ssa suunniteltujen opintojen mukaan jaksojen (4) tasolla lukuvuosi kerrallaan.**
 - o Kesken lukuvuotta aloittavalta opiskelijalta peritään lukuvuodesta jäljellä olevien jaksojen mukainen maksu.
 - o Kesken lukuvuoden päättävältä opiskelijalta peritään lukuvuodesta HOKS:ssa suunniteltujen jaksojen mukainen maksu.

Lukuvuosimaksun palauttaminen ja hyvittäminen

- ~~Tunnistetun ja tunnustetun osaamisen osalta voidaan hyvittää lukuvuosimaksun myöhemmin maksettavassa osuudessa, jos opiskelija valmistuu aiemmin ja lukuvuosimaksu todetaan ylimitoitetuksi. Koko tutkintoa suorittavan opiskelijan lukuvuosimaksu todetaan ylimitoitetuksi henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman perusteella.~~
- ~~Yhteisistä tutkinnon osista hyvitetään vain tunnustettu koko 35 osaamispisteen laajuus. Yksittäisiä tutkinnon osia ei huomioida. Hyvitettävä summa on määritelty perustutkintokoulutusten lukuvuosimaksuhinnastossa.~~
- ~~Perustutkinnon lukuvuosimaksusta hyvitetävä summa määräytyy seuraavan kaavan mukaan:~~
 - o ~~$(\text{Perustutkinnon lukuvuosimaksu} - \text{yö-opintojen osuus}) / 145 \times \text{tunnustetun osatutkinnon osaamispisteet} = \text{hyvitettävä summa}$~~
- ~~Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon lukuvuosimaksusta hyvitetävä summa määräytyy niin, että ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista päätetyssä hinnastossa määritelty osaamispisteen hinta kerrotaan tunnustetun osatutkinnon osaamispisteiden määrällä.~~

- ~~— Jos osatutkintoa suorittava siirtyy suorittamaan koko tutkintoa, aiemmin maksetut lukuvuosimaksut huomioidaan koko tutkinnon lukuvuosimaksussa, jos osatutkinto tunnustetaan koko tutkintoon.~~
- Maksamatonta lukuvuosimaksua ei peritä, jos opiskelija keskeyttää, eroaa tai katsotaan eronneeksi ennen seuraavan lukuvuoden alkua.
- ~~Osatutkintoa suorittavan~~ Opiskelijan maksamaa lukuvuosimaksua ei palauteta, jos opiskelija eroaa tai katsotaan eronneeksi kesken opintojen.
- Opiskelijan keskeyttäessä määräajaksi opintonsa lukuvuosimaksun laskutus keskeytetään **ja jo maksetut jaksot huomioidaan tulevissa lukuvuosimaksuissa.**
- Maksettu lukuvuosimaksu voidaan palauttaa, jos
 - o opiskelija ei ole saanut oleskelulupaa,
 - o opiskelijan opiskelupaikka perutaan
 - opiskeluoikeus voidaan peruuttaa, jos opiskelija ei täytä terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään säädettyjä opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä SORA-tutkinnoissa.
 - o **Opiskelijan lukuvuosimaksuvelvollisuus päättyy oleskeluluvan perusteen muuttumisen vuoksi (hän saa pysyvän P-oleskeluluvan) kesken lukuvuotta. Jo maksetusta lukuvuosimaksusta palautetaan se osa, joka kohdentuu maksuvelvollisuudesta vapautumisen jälkeistä aikaan.**
 - o palautukseen on muu harkinnanvarainen perusteltu syy.

Lukuvuosimaksujen säätelystä

~~Prosessi opiskelijan hakeutuessa lähtömaastaan Suomeen (yleisellä tasolla)~~

- ~~• Opiskelija hakeutuu opiskelemaan.~~
- ~~• Koulutuksen järjestäjä myöntää opiskelijalle opiskelupaikan ja määrää tälle maksettavaksi ensimmäisen lukuvuoden lukuvuosimaksun.~~
- ~~• Opiskelija hakee Maahanmuuttovirastosta opiskelijan oleskelulupaa
 - o saatuaan opiskelupaikan ja
 - o maksettuaan koulutuksen järjestäjän määräämän lukuvuosimaksun.~~
- ~~• Opiskelija saapuu Suomeen saatuaan oleskeluluvan Suomeen.~~

~~Prosessi opiskelijan hakeutuessa Suomeen oleskellessaan jo Suomessa (yleisellä tasolla)~~

- ~~• Opiskelija hakeutuu opiskelemaan.~~
- ~~• Koulutuksen järjestäjä tarkastaa Maahanmuuttovirastosta hakijan oleskeluluvan perusteen, jos hän on kolmannen maan kansalainen.~~
- ~~• Koulutuksen järjestäjä myöntää opiskelijalle opiskelupaikan ja määrää tälle maksettavaksi ensimmäisen lukuvuoden lukuvuosimaksun.~~
- ~~• Opiskelija maksaa lukuvuosimaksun.~~

~~Koulutukseen ja opetukseen ei voi osallistua, jos lukuvuosimaksua ei ole maksettu.~~

Lainsäädäntö

- Säännöskohtaiset perustelut lukuvuosimaksuille HE 143/2025.
- Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta 1362/2025.

Lukuvuosimaksuja ja tiedonsaantioikeuksia koskevia säännöksiä voidaan soveltaa jo ennen lain voimaan tuloa niihin opiskelijoihin, jotka aloittavat opintonsa 1.8.2026 tai sen jälkeen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö seuraa koulutuksen järjestäjien määrittämien lukuvuosimaksujen hinnoittelua ja puuttuu tarvittaessa epätarkoituksenmukaisiin hinnoittelu- ja kilpailutilanteisiin.

YHTEENVETO MUUTOKSISTA:

- *Kaikki viittaukset tutkintokohtaisista maksuista on poistettu, koska lain mukaan lukuvuosimaksu perustuu aikaan, ei osaamispisteisiin.*
- ***Lukuvuosimaksu maksetaan edelleen lukuvuosi kerrallaan. Lukuvuosi koostuu neljästä jaksosta, ja tarvittaessa maksu voi määräytyä niiden mukaisesti (esim. osatutkinto).***
- *Maksun sisältöä on täsmennetty niin, että siihen kuuluvat **tutkinnon suorittamiseksi välttämättömät välineet, materiaalit ja varusteet.***
- ***Maksamisen periaate on muuttunut: aiempien erämallien sijaan maksu määräytyy nyt HOKS:ssa suunniteltujen jaksojen perusteella.***
- *On lisätty, että **lukuvuosimaksun maksaminen on edellytys opetukseen osallistumiselle.***
- ***Hyvityksiä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä on poistettu***
- *Prosessikuvaus on poistettu, koska prosessit kuvataan erikseen ja tässä dokumentissa kuvataan vain maksuperiaatteet.*

Liitteisiin tehdyt muutokset:

- *Lisätty sarake ”Yhden (1) jakson hinta (€)”*
- *Poistettu sarakkeet ”Koko tutkinnon hinta” ja ”Osatutkinnon laskemiseen yhden (1) osaamispisteen hinta*”*
- *Taulukon alta poistettu ohjeistus, joka koski saraketta ”Osatutkinnon laskemiseen yhden (1) osaamispisteen hinta*”*
- *Perustutkintojen hinnastosta poistettu alareunassa ollut ytoja koskeva taulukko kaikkine teksteineen.*

Kokonaisuudessaan muutos on tehty siksi, että nyt se noudattaa paremmin lain tarkoitusta.